

Forslag til: Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap

(Naalakkersuisoq for Sundhed og Personer med Handicap)

(1. behandling)

Tak for forslaget.

Et menneske er aldrig sit handicap. Ethvert menneske har sine egne drømme, ønsker, evner og behov. Derfor skal personer med handicap have samme ret som alle andre til at bestemme over deres eget liv, være en del af fællesskabet og leve med værdighed og tryghed.

Det er vores ansvar som samfund at fjerne de barrierer, der begrænser den enkeltes muligheder. Støtten skal ikke tage udgangspunkt i, hvad systemet tilfældigvis kan tilbyde. Den skal tage udgangspunkt i det menneske, der har brug for hjælpen. Derfor er dette et vigtigt lovforslag.

Demokraatit bakker op om den rettighedsbaserede tilgang og den tydelige forankring i FN's Handicapkonvention. Vi finder det positivt, at lovforslaget styrker fokus på ligebehandling, selvbestemmelse og deltagelse i samfundslivet. Det er vigtigt, at vi bevæger os fra at tale om nødvendig støtte til at tale om den rette støtte. To mennesker med det samme handicap kan have vidt forskellige liv og behov. Derfor må hjælpen altid bygge på en konkret og individuel vurdering.

Vi glæder os også over de forbedringer, der skal skabe større tryghed for unge med handicap i overgangen til voksenlivet. Efterværn kan være afgørende for, at den unge ikke pludselig står alene, når vedkommende fylder 18 år. Overgangen skal forberedes i god tid og med blik for uddannelse, beskæftigelse, bolig, trivsel og muligheden for at leve et så selvstændigt liv som muligt.

Muligheden for, at en nærtstående kan varetage pasningen af en person med handicap, er ligeledes et positivt skridt. For nogle mennesker og familier vil det være den tryggeste og mest værdige løsning. Det skal naturligvis ske frivilligt og under ordentlige vilkår, så den nærtstående ikke efterlades uden støtte og sikkerhed.

Demokraatit ser også positivt på mulighederne for at etablere døgntilbud tættere på hjemstedet. Når et menneske har behov for omfattende støtte, bør det ikke automatisk betyde, at vedkommende skal miste den daglige forbindelse til sin familie, sit sprog og sit lokalsamfund. Nogle vil fortsat have behov for specialiserede tilbud, som ikke kan etableres alle steder. Men hvor det er fagligt forsvarligt, skal vi arbejde for løsninger tættere på hjemmet.

Lovforslagets fokus på forebyggelse og håndtering af seksuelle overgreb er også vigtigt. Personer med handicap kan være særligt udsatte og kan have vanskeligere ved at fortælle om et overgreb eller blive hørt og forstået. Derfor skal medarbejdere have den nødvendige viden til at opdage tegnene, reagere hurtigt og beskytte den enkelte. Ingen skal stå alene efter vold eller overgreb.

Høringen viser en bred opbakning til lovforslagets overordnede retning. Kommuner, organisationer og faglige aktører støtter ambitionen om at styrke rettigheder, værdighed og retssikkerhed. Samtidig er der rejst relevante bekymringer om økonomi, mangel på uddannet personale og ansvarsfordelingen mellem kommunerne og sundhedsvæsenet. Disse bekymringer skal tages alvorligt, men de må ikke overskygge lovforslagets vigtige formål. De understreger først og fremmest, at en god lov skal følges af en grundig og realistisk implementering. Kommunerne skal have klare vejledninger, medarbejderne skal have de nødvendige kompetencer, og der skal være sammenhæng mellem de rettigheder, vi vedtager, og de ressourcer, der er til rådighed.

Det er derfor positivt, at der afsættes midler til opkvalificering og digitalisering af sagsbehandlingen. Et fælles digitalt system kan bidrage til bedre overblik, mere ensartet sagsbehandling og stærkere viden om handicapområdet. Det afgørende er, at systemet bliver et redskab for medarbejderne og en forbedring for borgerne.

Vi finder det også fornuftigt, at loven skal evalueres senest to år efter ikrafttrædelsen. Her skal vi undersøge, om rettighederne faktisk kan mærkes i menneskers hverdag, om kommunerne kan løfte opgaverne, og om finansieringen er tilstrækkelig. Hvis der viser sig problemer, skal vi være parate til at handle og justere.

Dette lovforslag løser ikke alle udfordringer på handicapområdet. Men det bringer os et vigtigt skridt videre mod et samfund, hvor personer med handicap mødes som hele mennesker med de samme grundlæggende rettigheder, håb og muligheder som alle andre.

Demokraatit bakker derfor op om lovforslaget og henviser det til videre behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.